

07. maj 2016. godine

Ministarstvo poljoprivrede i ruralnog razvoja

Rimski trg 46, Podgorica
Tel. (+382 20) 482 109, 234 105
Web site: www.minpolj.gov.me
e-mail: kabinet@mpr.gov.me

PRESS

Poštovane dame i gospodo,

Hvala na vremenu koje ste izdvojili da propratite današnju press-konferenciju koju sam organizovao u namjeri da sa Vama podijelim poslednje informacije iz resora poljoprivrede.

Siže:

- prosječna bruto zarada u sektoru poljoprivrede, šumarstva i ribarstva u prva tri mjeseca 2016. veća je za 12,4% u odnosu na isti period 2015.
- ukupna vrijednost prodaje i otkupa proizvoda poljoprivrede, šumarstva i ribarstva u martu 2016. veća je za 7,04% u odnosu na mart 2015.
- ukupan uvoz poljoprivrednih proizvoda u prva tri mjeseca 2016. u odnosu na isti peiod prošle godine manji je za 2,8 miliona eura.
- na osnovu preliminarnih informacija otkup mlijeka u aprilu ove godine je na nivou aprila iz 2015. godine i iznosi 1.968.590 litara.
- na javni poziv koji se odnosi na podršku mladim pčelarima početnicima za 2016. godinu pristiglo je ukupno 580 zahtjeva. Poređenja radi 2013. Za ovu mjeru prijavilo se 45 mlada pčelara.
- na javni poziv za podršku investicijama u preradu na gazdinstvima prijavilo se 113 poljoprivrednika iz svih gradova Crne Gore. Kada je ova mjera počela da se realizuje (2013) apliciralo 45 poljoprivrednika.
- do 01.05.2016. godine Ministarstvo poljoprivrede izdalo 24 Rješenje o odobrenju za nabavku 103 steone junice, 190 jagnjica, 180 jarica, 20 nazimica, ukupne vrijednosti 289.127,80€.
- na današnji dan završen je 51 od ukupno 291 ugovorenih projekata kroz program IPARD-like 1. Od ovog broja 25 je u potpunosti isplaćeno, dok se 26 nalazi u postupku obrade. Podaci o svim isplaćenim investicijama nalaze se na sajtu Ministarstva. Time dajemo naš doprinos transparentnosti procesa.
- na današnji dan završena su dva vodovoda u Piperima i prva faza za tri vodovoda (Petnjica, Andrijevića i Plužine). Planom za ovu godinu predviđeno je pokretanje izgranje ili rekonstrukcije 42 vodovoda, od čega se do kraja godine očekuje zavšetak ne manje od 15.
- Pripremljen je predlog odluke o davanju šuma na korišćenje prodajom drveta u dubjećem stanju za 2016. godinu kojim će putem dugoročnih koncesionih ugovora biti ponuđeno 160.598m³ bruto drvne mase četinarica i lišćara. O dešavanjima u Upravi za šume govoriću drugom prilikom.
- Sve staračke naknade su isplaćene na vrijeme. Poslednja isplata bila je za mjesec maj.

1. Zarade zaposlenih u poljoprivredi u prvom kvartalu 2016. godine

Prosječna bruto zarada u poljoprivredi, šumarstvu i ribarstvu u prva tri mjeseca 2016. godine veća je za 12,4%, dok je prosječna neto zarada veća za 12,5% u odnosu na isti period 2015. godine.

Tabela 1 - Zarade u sektoru poljoprivrede, šumarstva i ribarstva

	Prosjek bruto zarade	Prosjek neto zarade
januar-mart 2015	718	489
januar-mart 2016	807	550

Izvor: MONSTAT

2. Prodaja i otkup proizvoda u poljoprivredi, šumarstvu i ribarstvu – mart 2016. godine

Ukupna vrijednost prodaje i otkupa proizvoda poljoprivrede, šumarstva i ribarstva u martu 2016. godine veća je za 7,04% u odnosu na mart 2015., dok je ukupna vrijednost prodaje i otkupa proizvoda poljoprivrede, šumarstva i ribarstva u prvom kvartalu 2016. godine iznosila je 5,55 miliona eura ili 3,0% više nego u istom periodu prošle godine.

Tabela 2 - Vrijednost prodaje i otkupa proizvoda poljoprivrede, šumarstva, ribarstva, u hilj. Eura

Godina	Januar	Februar	Mart	UKUPNO
2014	1.978	1.385	1.668	5.031
2015	1.951	1.633	1.805	5.389
2016	1.820	1.796	1.932	5.548

Izvor: MONSTAT

3. Spoljnotrgovinska razmjena poljoprivrednih proizvoda u prvom kvartalu 2016.

Prema preliminarnim podacima **ukupna spoljnotrgovinska razmjena** Crne Gore za period januar-mart 2016. iznosila je 432,9 miliona eura (0,3% više u odnosu na isti period prethodne godine). Izvezeno je robe u vrijednosti od 58,6 miliona eura (21,4% manje), a uvezeno za 374,3 miliona eura (4,8% više) u odnosu na isti period prethodne godine. Pokrivenost uvoza izvozom iznosila je 15,7%.

Ukupna razmjena poljoprivrednih proizvoda za period januar-mart 2016. iznosila je 96,3 miliona eura i manja je za 5,8 miliona eura (ili za 5,7%) u odnosu na isti period prošle godine. Učešće poljoprivrednih proizvoda u ukupom izvozu iznosi 15,1%, a u ukupnom uvozu 23,4%. **Ukupan uvoz** poljoprivrednih proizvoda u prva tri mjeseca 2016. godine u odnosu na isti period prošle godine manji je za 2,8 miliona eura, dok je **ukupna izvoz** manji 2,9 miliona eura. Glavni partneri u uvozu i izvozu i dalje su zemlje CEFTA i EU. Srbija je i dalje najznačajniji partner.

Na strani izvoza, najveći rast zabilježen je kod proizvoda na bazi žitarica (260,38%), sušenog i dimljenog mesa (36,32%), eteričnih ulja (11,37%) i prerađevina od mesa (4,40%). S druge strane, u odnosu na isti mjesec prošle godine smanjen je izvoz povrća (91,86%), proizvoda od kaka (81,40%), duvana i proizvoda od duvana (59,90%), proizvoda mlinske industrije (41,83%), vina (29,63%) i piva (7,52%).

Na strani uvoza, najveći pad zabilježen je kod kokošijih jaja (60,49%), kafe i čaja (57,60%), meda (35,14%), živog drveća i cvijeća (27,33%), prerađevina od ribe (36,36%), jogurta (21,45%), vina (15,60%), mesa (13,68%), duvana i proizvoda od duvana (13,56%), proizvoda mlinske industrije (13,10%), žitarica (11,37%), kaka i proizvoda od kaka (7,82%), prerađevina od mesa (7,05%) i gaziranih bezalkoholnih pića (5,90%). Istovremeno, zabilježen je rast uvoza sira (30,56%), riba i ljusakara (28,39%), masnoća i ulja (21,59%), voća (19,56%), povrća (15,89%), šećera (14,44%), proizvoda od voća i povrća (8,54%), piva (7,14%), proizvoda na bazi žitarica (6,86%), raznih proizvoda za ishranu (sosevi, kečap, voćni sirupi, itd) (5,40%) i živih životinja (1,05%).

4. Direktorata za poljoprivredu i ribarstvo

Otkup mlijeka - na osnovu preliminarnih informacija otkup u aprilu je na nivou aprila iz 2015. godine i iznosi 1.968.590 litara¹. Ako se uzme u obzir da je i dalje prisutna restrikcija otkupa kod mljekara *Šimšić*, Danilovgrad i *Srna*, Nikšić, kao i pojedinih sirara može se zaključiti da je proizvodnja mlijeka povećana posebno kod farmera koji predaju preko 5.000 litara mlijekana mjesečnom nivou. Od 01.04.2016. rade dva nova objekta za preradu mlijeka i sira (*Kadija*, Cetinje i *EkoMilk Radmančica*, Petnjica).

¹ Napomena: zbog praznika nijesu obrađeni svi podaci sa terena. Zvaničan izvještaj o otkupu mlijeka od strane mljekara i sirara dostavlja se do desetog u mjesecu.

Pčelarstvo - završen je javni poziv koji se odnosi na podršku mladim pčelarima početnicima za 2016. godinu. Poziv je trajao od 05-15 aprila 2016. Na adresu Ministarstva pristiglo je ukupno 580 zahtjeva. U toku je administrativna kontrola zahtjeva. Ministarstvo poljoprivrede je zajedno sa SPOCG i lokalnim pčelarskim organizacijama formiralo Komisiju za dodjelu podrške koja će donijeti odluku o broju korisnika.

Ribarstvo - u periodu 17-20 april 2016., uz podršku Ministarstva poljoprivrede i u saradnji sa Ministarstvom poljoprivrede Italije, grupa crnogorskih profesionalnih ribara koji se bave malim obalnim ribolovom posjetila je kolege u Napulju. Studijska posjeta imala je za cilj upoznavanje sa načinom obavljanja ove djelatnosti u Italiji, razmjenu iskustava i znanja. Na ovaj način omogućeno je našim profesionalnim ribarima da unaprijede svoju djelatnost i ostvare kontakte sa italijanskim kolegama za dalju saradnju. Jedna od tema studijske posjete bila je ulov sitne plave ribe. Učesnici su imali priliku da se upoznaju sa važnim pitanjima kao što su donošenje mjera upravljanja resursima sitne plave ribe Jadranskog mora, standardi EU vezani za sledljivost i obilježavanja proizvoda ribarstva, kao i tržišni zahtjevi za sitnu plavu ribu.

5. Direktorat za ruralni razvoj

Prerada na gazdinstvima - javni poziv za podršku investicijama u preradu na gazdinstvima je završen. Veliki naponi na promociji mjere kroz medija i radionice organizovane u svim gradovima dali su rezultate. Pristiglo je 113 aplikacija iz svih gradova Crne Gore. Zatražena podrška iznosi 412.632,07€ što potvrđuje spremnost poljoprivrednih proizvođača da investiraju u prerađivačke pogone, poboljšaju standarde bezbjednosti hrane i razvijaju agrobiznis. Kada je ova mjera počela da se realizuje 2013. godine, apliciralo je 45 poljoprivrednika, podržan 21 poljoprivrednik, a investirano 179.768,20€. Naredne, 2014. godine imali smo 63 aplikacije, podržane su 34, a investirano je 235.393,57€. Sledeće, 2015. imali smo 67 aplikacija, podržano je 46, a investirano je 258.823,29€. U toku je administrativna i kontrola na terenu.

Unapređenje stočnog fonda - do sada je pristiglo 30 zahtjeva ukupne vrijednosti 360.592,70€ (tražena podrška 180.296,35€). Do 01.05.2016. godine Komisija je obišla 25 gazdinstava i izdala 24 Rješenja o odobrenju za nabavku 103 steone junice, 190 jagnjica, 180 jarica, 20 nazimica, ukupne vrijednosti 289.127,80€ od čega je podrška Ministarstva poljoprivrede 144.563,90 €.

JP upravljanje stajskim đubrivom - do sada je pristiglo 10 zahtjeva ukupne vrijednosti 39.861,21€ (tražena podrška iznosi 23.916,73€). Do 01.05.2016. godine Komisija je obišla 7 gazdinstava kojima su uručena Rješenja o odobrenju investicije, ukupna vrijednost odobrenih investicija iznosi 27.901,20€ (podrška MPRR 16.740,72€). Javni poziv je još u toku, tako da zainteresovani poljoprivredni proizvođači i dalje mogu podnositi zahtjeve koji će se obrađivati sukcesivno.

JP za diverzifikaciju ekonomskih aktivnosti u ruralnim područjima - pristiglo je 17 aplikacija od kojih po prvi put iz opština Plužine, Cetinja i Danilovgrada. Iz Sjevernog regiona Crne Gore je 12 aplikacija. U toku je administrativna kontrola pristiglih zahtjeva.

JP za podršku investicijama u adaptaciju planinskih katuna - do danas su pristigla 4 zahtjeva ukupne vrijednosti 10.546,28€ (očekivana MPRR podrška 5.273,14€).

5. Direktorat za IPARD plaćanja

IPARD like-1 – na današnji dan završen je 51 od ukupno 291 ugovorenih projekata. Od ovog broja 25 je u potpunosti isplaćeno, dok se 26 nalazi u postupku obrade. Podaci o svim isplaćenim investicijama nalaze se na sajtu Ministarstva. Kroz ovaj poziv očekujemo investicije od 10 miliona €

IPARD like-2 – poziv je u toku. Podsjećam da kroz ovaj poziv očekujemo investicije između 10-12 miliona €. Investicija se po prvi put usmjeravaju u jačanje prerađivačkih kapaciteta.

Registar poljoprivrednih gazdinstava – je uspostavljen. U toku je instalacija softverskog sistema i međusobno povezivanje registra koji se nalaze u Ministarstva poljoprivrede, Ministarstva za informaciono društvo, Uprave za nekretnine, Monstat, Veterinarske uprave, itd. Time stvaramo osnove za uspostavljanje LPIS i IACS sistema i neophodne alate za povlačenja sredstava za poljoprivredu iz EU.

Akreditacioni paket dokumentacije za Agenciju za plaćanja za korišćenje IPARD fondova predat je Evropskoj komisiji. Proces usvajanja revizorskih nalaza je u toku. Vjerujemo da će biti završen u trećem kvartalu 2016, tako da poziv za korišćenje IPARD sredstva možemo očekivati u četvrtom kvartalu 2016. Godine.

Završeni su radovi na adaptaciji prostorija i opremanju Agencije za plaćanja koji je rađen u skladu sa EU standardima.

5. Direktorat za vodoprivredu

Program podsticajnih mjera u vodoprivredi za 2016. godinu realizuje se po planu. U ovoj godini su završena su dva vodovoda u Piperima, prva faza tri vodovoda - u Petnjici, Andrijevi i Plužinama (Gostaja). Do kraja godine se očekuje završetak 15 vodovoda.

Andrijevi – rekonstrukcija vodovoda Andrijevi i vodovod Seoce
Bar – vodovod Crmica
Berane – vodovod Kaludra
Bijelo Polje – vodovod Zaton i vodovod Barice
Gusine – vodovod Gusinje
Danilovgrad – vodovod Komane, vodovod Đeđeze-Mokanja i vodovod Velje Brdo
Žabljak - vodovod Šaranci i vodovod Sopot
Mojkovac – rekonstrukcija vodovod Podbišće i vodovod Lepenac
Nikšić - vodovod Lukova, vodovod Vilusi, vodovod Orah, vodovod Rubeža-Konjev Do i vještačke akumulacije
Petnjica - vodovod Murovsko vrelo i vodovod Višnjica-Savin Bor
Plav - vodovod Murino i vodovod Završ
Plužine - vodovod Gostaja, vodovod Pivska Župa i vodovod Lisina
Pljevlja - vodovod Boljanići i vodovod Lever Tara
Podgorica - vodovod Kakaricka gora, vodovod Gornji Mosor, vodovod Rašovići i vodovod Kaluđerovo oko
Rožaje - vodovod Bijela crkva i vodovod Radetina
Tivat - vodovod Gornja Lastva
Herceg Novi - vodovod Vrbanj, vodovod Prijedor i vodovod Kameno-Mokrine-Kruševice
Cetinje - vodovod Vukove zgrade, vodovod Mikulići i vodovod Karuč
Šavnik - vodovod Duži i vodovod Miloševići-Potprlje

Pripremljeni su Ugovori o saradnji u oblasti upravljanja vodama sa Republikom Albanijom i BiH. Trenutno dogovoramo termine za potpisivanje pomenutih ugovora.

Završena je javna rasprava oko Nacrta strategije upravljanja vodama i u toku je izrada Elaborata o strateškoj procjeni uticaja na životnu sredinu.

U toku su aktivnosti na izradi podzakonskih akata koji proizilaze iz Zakona o vodama. Do sada su završena četiri pravilnika:

- PRAVILNIK o sadržaju zahtjeva, dokumentaciji za izdavanje vodnih akata, načinu i uslovima za obavezno oglašavanje u postupku utvrđivanja vodnih uslova i sadržaju vodnih akata.
- PRAVILNIK o bližem sadržaju strategije upravljanja vodama i izvještaja o sprovođenju strategije
- PRAVILNIK o načinu određivanja ekološki prihvatljivog protoka površinskih voda.
- PRAVILNIK o granicama područja podslivova i područja malih slivova.

U toku su aktivnosti na realizaciji dva međunarodna projekta:

- Projekat: „GEF-SCCF upravljanja vodama u slivu rijeke Drine“

- IPA 2014: „Jačanje kapaciteta u cilju implementacije okvirne direktive o vodama“

6. Direktorat za šumarstvo, lovstvo i drvnu industriju

Vlada je usvojila Program gazdovanja šumama za 2016. godinu.

Pripremljen je predlog odluke o davanju šuma na korišćenje prodajom drveta u dubećem stanju za 2016. godinu kojim će putem dugoročnih koncesionih ugovora biti ponuđeno 160.598m³ bruto drvne mase četinarica i lišćara.

Primjena pravilnika kojima je unaprijeđena evidencija prometa drvnih sortimenata i zaustavljen odliv oblovinica van Crne Gore daje prve rezultate. Zahvaljujem Upravi carina na kvalitetnoj saradnji.

U toku je realizacija *Plana pošumljavanja* u okviru *Plana sanacije šuma od posledica šumskih požara iz 2012. godine*.

Lovstvo - Pripremljeni predlozi odluka za davanje na korišćenje 13 lovišta.

7. Staračke naknade

Sve staračke naknade u ovoj godini su isplaćene na vrijeme. Posljednja isplata bila je za mjesec maj.

Pozivamo korisnike staračkih naknada koji u skladu sa navedenim propisima nisu obnovili dokumentaciju, da se obrate Službi za poljoprivredu u opštini u kojoj žive kako bi dobili detaljnu pomoć i uputstva o obnovi dokumentacije i nesmentanom nastavku ostvarivanja ovog prava.

Naglašavam da će svi korisnici koji su potpisali izjavu da nemaju primanja po drugom osnovu snositi odgovornost za neosnovano primljena novčana sredstva ukoliko se dokaže suprotno, jer sredstva koja su opredijeljena za staračke naknade namijenjena su korisnicima koji **NE OSTVARUJU DRUGA PRIMANJA**, a pri tome se bave poljoprivredom i žive na selu, a ne u inostranstvu.